

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

NADLEŚNICTWO DRAWNO

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

na lata 2012-2021

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Gorzowie Wielkopolskim**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim ul. Żwirki i Wigury 4, 66-400 Gorzów Wielkopolski
tel. (95) 720 45 00, faks (95) 723 14 87 sekretariat@gorzow.buligl.pl www.gorzow.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA DRAWNO.....	8
1. Historia.....	8
2. Położenie.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Regionalizacja przyrodniczo – leśna.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. Regionalizacja geobotaniczna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5. Regionalizacja fizyczno – geograficzna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. Regionalizacja fitosocjologiczna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. Regionalizacja klimatyczna.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. Miejsce i rola Nadleśnictwa Drawno w gospodarce przestrzennej regionu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. Drawieński Park Narodowy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10. Porównanie wybranych cech drzewostanów różnych jednostek leśnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
11. Grupy funkcji lasów Nadleśnictwa Drawno	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
12. Charakterystyka kompleksów leśnych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
B. FORMY OCHRONY PRZYRODY – ISTNIEJĄCE, PROJEKTOWANE I PROPONOWANE.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
I. Ustawa o ochronie przyrody.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Istniejące, projektowane i proponowane formy prawnej ochrony przyrody w Nadleśnictwie Drawno	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Rezerwaty przyrody- istniejące.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Rezerwaty przyrody – projektowane	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. Obszary chronionego krajobrazu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5. Obszary Natura 2000.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. Pomniki przyrody istniejące.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. Pomniki przyrody projektowane	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. Użytki ekologiczne istniejące	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. Ochrona gatunkowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
II. Ustawa o lasach.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Gospodarstwo specjalne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Lasy ochronne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
III. Inne formy ochrony przyrody	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Obszar węzłowy i korytarze ekologiczne	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
C. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Rzeźba terenu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Budowa geologiczna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Typy gleb.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. Wody.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
5. Roślinność	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. Świat zwierzęcy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. Typy siedliskowe lasu.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
8. Drzewostany	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. Ekologiczna ocena stanu lasu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

10. **Inne cenne obiekty przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa Drawno.....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
11. **Cenne obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Nadleśnictwa Drawno**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
12. **Obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawno inne niż te położone na gruntach Nadleśnictwa.....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
13. **Obiekty kulturowy materialnej zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawno** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- D. ZAGROŻENIA.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. **Czynniki biotyczne** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. **Czynniki abiotyczne** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. **Czynniki antropogeniczne** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- E. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO ORAZ WYKONYWANIA PRAC W NADLEŚNICTWIE** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. **Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. **Wytyczne w sprawie wykonywania prac leśnych.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- F. PLAN DZIAŁAŃ – ZESTAWIENIE PRAC OBJĘTYCH PROGRAMEM OCHRONY PRZYRODY** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. **Ochrona różnorodności biologicznej.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. **Działania dotyczące prawnych form ochrony przyrody.....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. **Zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin naczyniowych.....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. **Zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin zarodnikowych...Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
5. **Zalecenia w zakresie ochrony starych i cennych drzew**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. **Zalecenia w zakresie ochrony fauny kręgowców** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
7. **Zalecenia w zakresie ochrony fauny bezkręgowców... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
8. **Zalecenia w zakresie ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9. **Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogenicznych w lasach**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
10. **Kształtowanie strefy ekotonowej** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
11. **Zalesienia porolne** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
12. **Promocja i edukacja ekologiczna.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- MAPY PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- WYKAZ GATUNKÓW CHRONIONYCH Z DOKŁADNĄ LOKALIZACJĄ ...**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- PIŚMIENNICTWO.....** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- SPIS RYCIN** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- SPIS TABEL** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- KRONIKA** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- ZAŁĄCZNIKI** Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Wprowadzenie

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Drawno jest integralną częścią planu urządzenia lasu na okres od 01.01. 2012 r. do 31.12.2021 r. Opracowany został według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r.

Aktualnie opracowanie uwzględnia zapisy zawarte w poprzednim Programie Ochrony Przyrody oraz ustalenia Komisji Założeń Planu.

Celem programu jest:

- inwentaryzacja i zobrazowanie bogactwa przyrodniczego lasów;
- wskazanie obiektów do objęcia ochroną;
- przedstawienie istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego;
- doskonalenie gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych;
- ulepszanie metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody;
- umożliwienie w przyszłości porównań i analiz zmian środowiska przyrodniczego;
- ochrona zabytków kultury materialnej w lasach.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Drawno opracowano zgodnie z zapisem § 110 ust. 4 Instrukcji Urządzania Lasu z (CILP, Warszawa 2003 r.), z wykorzystaniem zapisów z „Instrukcji sporządzenia programu ochrony przyrody” (MOŚZN i L Departament Leśnictwa, Warszawa 1996 r.) oraz w oparciu o ustawę o lasach z dnia 28 września 1991r. (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444 z późn. zm), ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm),

rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. (Dz. U. 2005 Nr 256 poz. 2151) w sprawie szczegółowych warunków sporządzania planu urządzenia lasu.

Wykonawcą programu jest BULiGL Oddz. Gorzów Wlkp.

Program został wykonany na podstawie:

- danych zebranych w trakcie prac urządzania lasu (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011);
- danych zebranych w inwentaryzacji szczegółowej do Programu Ochrony Przyrody (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011 r.);
- informacji dostarczonych przez Nadleśnictwo Drawno;
- informacji otrzymanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- informacji otrzymanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie;
- raportu Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- opracowań naukowych;
- innych informacji zebranych na potrzeby programu.

A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA DRAWNO

Ryc.1. Siedziba Nadleśnictwa Drawno (fot. Radosław Parkoła).

1. Historia

1.1. Historia regionu

Pierwsze ślady człowieka na terenie będącym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawno pochodzą z paleolitu (ok. 9 tys. lat temu)¹. Świadczą o tym liczne znaleziska archeologiczne jak chociażby toporek kamienny czy siekierka². Urozmaicony, leśno-jeziorny krajobraz zapewniał obfitość ryby i zwierza, co sprzyjało myśliwsko-rybackim społecznościom. Obecna Puszcza Drawska była w mezolicie jednym z najintensywniej zasiedlonych regionów niżu europejskiego. Ślady bytowania ludzi, najczęściej drobne narzędzia kamienne, znajdowano najczęściej na piaszczystych wyniesieniach w pobliżu wód. Obraz zasiedlania terenu zmienił się gwałtownie, gdy zaczął dominować rolniczy model użytkowania ziemi. Już osadnictwo młodszej epoki kamiennej, a zwłaszcza osadnictwo późniejsze, związane jest z płatami żyzniejszych, gliniastych gleb, omijając sandrowe wnętrza Puszczy. Pamiątką ówczesnych społeczności są kurhany nad jeziorem Dominikowo³.

Osadnictwo sięgające epoki neolitu (około 4300 lat p.n.e.) na tym obszarze związane było z ludnością rolniczą przybyłą z nad Dunaju, tzw. kultury ceramiki wstęgowej, uprawiającą rolniczo kopieniaczę za pomocą motyk kamiennych. Pod wpływem ludu z nad Dunaju rolnictwem i hodowlą zajmowała się ludność tzw. kultury pucharów lejkowych (być może autochtoniczna). Kolejną grupę stanowiła ludność tzw. kultury ceramiki sznurowej, zajmująca się głównie rolnictwem i pasterstwem.

Około 1700 lat p.n.e. wprowadzenie nowego sprowadzonego z Niziny Węgierskiej surowca do wyrobu narzędzi zapoczątkowało epokę brązu. Najprawdopodobniej główny trzon ludności zajmującej się głównie pasterstwem stanowili potomkowie ludu kultury ceramiki sznurowej. Hodowla pasterska mogła wynikać również z nastania suchszego klimatu subborealnego.

Następną kulturą dominującą na tym terenie była kultura łużycka (od epoki brązu do epoki żelaza). Ludność tej kultury niejednolitej etnicznie, uważana jest przez niektórych za ludność prasłowiańską. W rozprzestrzenianiu osadnictwa tej ludności decydującą rolę odgrywały gleby, w zasięgu Nadleśnictwa Drawno skupiało się ona nad Drawą.

W pierwszych wiekach n.e. centrum osadnictwa przesunęło się do zachodniej części Ziemi Choszczeńskiej, gdzie były najżyźniejsze gleby. Z tego okresu pochodzą groby

¹ www.drawno.pl

² <http://pl.wikipedia.org/wiki/Drawno>

³ http://www.old.kp.vel.pl/dpn/dpn_bajhist.html

ciałopalne i szkieletowe w Choszcznie, Krzęcinie, Zamęcinnie, Pomianie. Ludność prowadziła wtedy osiadły tryb życia zajmując się gospodarką rolniczo-hodowlaną⁴.

Po okresie wpływów rzymskich (I – V wiek n. e.) osiadły ludy germańskie, wyparte w VI-VII wieku przez Słowian, po czym obszar ten wyludnił się aby do X wieku stać się miejscem osadnictwa wczesnosłowiańskiego⁵.

Obszar obecnego Nadleśnictwa wchodził w czasach Mieszka I (w X wieku) w terytorium Polski, jednak po śmierci Bolesława Chrobrego, na skutek kryzysu państwa wczesnopiastowskiego, związek jego z Polską uległ rozluźnieniu. Dopiero w pierwszej połowie XII wieku podczas walk o Pomorze, został ponownie wcielony przez Bolesława Krzywoustego, jako strategiczny skrawek granicy zachodniej, łączący Wielkopolskę z Pomorzem Zachodnim. Ziemia ta wchodziła od 1138 roku w skład Księstwa Wielkopolskiego⁶.

Tereny te stanowiły we wczesnym średniowieczu najdalej wysuniętą północno-zachodnią granicę państwa polskiego, wciśniętą między Pomorzem Zachodnim, Wielkopolską a Marchią Brandenburską. Na skutek sporu między joannitami z Korytowa i cystersami z Kołbacza na początku XIII wieku interweniowała Brandenburgia zajmując omawiany obszar, w której granicach znajdował się do 1402 roku⁷.

W wieku XV ziemia na której obecnie znajduje się Nadleśnictwo kilkakrotnie przechodziła z rąk do rąk. Najpierw jej właścicielem był Zakon Krzyżacki, później z powrotem wróciła pod zwierzchnictwo Brandenburgii.

W XVI wieku powstał Powiat Choszczeński (*niem. Kreis Amswalde*) i aż do 1945 roku należał do Nowej Marchii, wschodniej prowincji Brandenburgii.

W połowie XIX wieku w powiecie zaszły przeobrażenia gospodarcze związane z rozwojem komunikacji i przemysłu: hutniczego, cukrowniczego, mleczarskiego, cegielnianego, włókienniczego i zapalczanego. Rozwój tych ziem znacznie przyspieszyło powstanie węzła kolejowego w 1847 roku, łączącego Drawno ze Szczecinem i Poznaniem

Od czasów zakończenia II wojny światowej tereny na których obecnie znajduje się Nadleśnictwo należą do Polski.⁸

⁴ www.rthzch.zsDrawno.pl

⁵ www.sztetl.org.pl/pl/city/drawno

⁶ www.rthzch.zsDrawno.pl

⁷ www.rthzch.zsDrawno.pl

⁸ www.rthzch.zsDrawno.pl